

Tallinna

Kristliku Noorte Naisühingu

1930. aasta tegevuse

aruanne.

Ühingu tegevust juhtis 18 liikmeist juhatajate kogu. Juhatajate kogu oli määratud 1929. aasta 18. detsembril, oma arvu suurendamiseks kahe liikme võrra. Ühingu tegevust juhtis 1930. aastal:

- gr. E. Aule — juhataja,
- gr. M. Grosberg — juhataja abi,
- gr. E. Ungers-Sternberg — juhataja abi,
- gr. A. Kruus — kirjandusjuht,
- gr. H. Tamme — laekahoidja,
- gr. M. Rarchoy — liikmete toimik,
- gr. E. Kallas-Peeka — rahaline korv,
- gr. A. Pärki — majatöökond ja kassatäht,
- gr. A. Pärki — sotsiaaltöökond.

Tallinna Kristliku Noorte Naisühingu

1930. aasta tegevuse

a r u a n n e.

K. N. N. Ü. võib vaadata tagasi oma möödunud aastale tõsise tänutundega. Ta ei ole mitte ainult suutnud süvendada ja kasvatada juba olemasolevat tööd arvuliselt ja vaimset, vaid ka alustada uut ala ja nimelt tungida meie tööliskonda ja alata tegevust naistöoliste hulgas. Säärane suur töö võib aga kasvada ja kosuda ainult siis, kui ta leiab selleks vajalisi tööjõude, kel jätkub küllalt huvi ja tahtet oma igapäevaste murede kõrval kanda südames meie tuleviku lootusi, sest meie olevik peab kandma endas meie tuleviku idusid. Nagu meie alljärgnevast aruandest näeme, on meil tõsist põhjust tänada Jumalat, kes on meie tööd nii rikkalikult õnnistanud.

Ühingu tegevust juhatas 18-liikmeline juhatajate kogu. Juhatajate kogu oli sunnitud töö rohkuse tõttu, oma arvu suurendama kahe liikme võrra, kelle vahel olid jaotatud ametid järgmiselt. Juhatajate kogus olid 1930. aastal:

- pr. A. Aule — juhataja,
- „ M. Grosberg — juhataja abi,
- „ E. Ungern-Sternberg — juhataja abi,
- „ S. Krutikova — kirjatöimetaja,
- prl. H. Tamm — laekahoidja,
- pr. M. Barchov — liikmete toimk.,
- „ L. Kallas-Poska — kehaline kasv.,
- „ A. Pachel — majatoimkond ja cafeteria,
- „ M. Bellen — sotsiaaltoimk.,

- Pr. H. Pilar — usuline kasv.,
- „ O. Zirkel — täiskasv. klub. toim.,
- prl. A. Herman — tütarlaste töö,
- pr. V. Tofer — rahandustoimk.,
- „ J. Knüpffer — haridustoimk. liige,
- „ H. Saarepera — klubiliidu juhataja,
- prl. E. Haller — kohakuulamise toimk.,
- pr. N. Michelson — vene õigeusu kom.,
- „ V. Čelnokova } ametita liikmed.
- „ E. Õunapuu }

Iseäralise tänutundega peab K. N. N. Ü. juhatajate kogu tuletama meele oma kolme liikme 6-aastast ustavat tegevust, ja nimelt: pr. Marie Grosbergi, pr. Evelyn Ungern-Sternbergi ja pr. Marie Barchovi, keda põhikirjas ettenähtud ametiaastate pikkuse tõttu ei või tagasi valida 1931. a. juhatajate kogusse. Nad võivad rahuldustundega vaadata tagasi oma õnnistusrikkale tegevusele. Meie aga ütleme neile, lootuses neid aasta pärast jälle oma ridades näha: „Nägemiseni, sõbrad, kuni veebruarini 1932! Hoidke seniks oma südames meile soe nurgake ja ärge lahkuge meie hulgast täiesti, vaid olge meie tõsised kaasvõitlejad ka edaspidi!“

Liikmeskonna üldkoosolekuid oli aasta kestes 4. 3. veebruaril — aasta peakoosolek, 30. mail — jooksva aasta töö aruanded, 20. oktoobril — K. N. N. Ü. Liidu põhikirja arutamine ja vastuvõtmine ja 9. detsembril — 1931. aasta rahalise eelarve kinnitamine.

Juhatajate kogu koosolekuid oli 10, kus arutati ühingu jooksvat tööd ja töötati välja uusi juhtnööre. Juhatuse koosolekuid oli 11.

Palgalisi sekretäre oli ametis aasta jooksul:

- prl. Helene Pöld — üldadministratiiv-sekretär (pool aega),
- pr. Elfriede Loosberg — üldsekretäri abi (pool aega),
- prl. Ella Kirschbaum — täiskasvanute klubide sekretär,
- „ Gerta Anderson — noorte eesti klubide sekretär,
- pr. Vassa Desen — noorte vene klubide sekretär 3 esimese kuu jooksul,
- „ Kira Andresen — noorte vene klubide sekretär alates 1. maist,
- prl. Marta Sommer — cafeteria juhataja ja maja sekretär,
- „ Olga Ehkman — kantseleitööd, kirjavahetus ja tõlked (pool aega),
- „ Agnes Langell — raamatupidaja ja osalt kantseleitööd,
- „ Hilda Eller — kantseleitööd (pool aega).

Sekretäride kogu koosolekuid oli aasta jooksul 38, kus arutati jooksvat tööd. Sekretäride korralised koosolekud olid

igal teispäeval kella 10.30—1. Lisaks neile koosolekuile oli veel 3 sekretäride-päeva: 1) 4. jaan. — Kosel ajakirjanike kodus, teemiks „Kuidas süvendada kristlikku tööd ühingus ja vaated tulevikku“; 2) 14. aprillil Kulnas, Kärneri talus, teemiks: „5-aastane võimalik tegevuskava ja tarvilised muutused töös kestva aasta jooksul“; 3) 22. det. Tallinnas ühingu ruumes, teemiks „Meie ainelised päevamured ja nende otstarbekohasem käsitlusviis“.

11. mail lahkus Eestist Miss Clara Roe, kes oli siia tulnud kui ajutine nõuandev jõud. Tema asemele astus 18. augustil Miss Chesta Mitchell.

Külalistena viibisid ühingus aasta kestes veebr. Mrs. Gregory, Põhja-Ameerika Ühendriigest, sealse K. N. N. Ü. välistöötoimkonna liige; Miss Anne Caldwell — P.-A. Ü-de K. N. N. Ü. välistöötoimkonna rahandussekretär; mais — Miss J. Brown ja Miss M. Owen — Hiinast; 12.—16. aug. Mrs. Illahibakši, India K. N. N. Ü. rahvusliku komitee liige, ja 17.—21. septembrini Miss Charlotte Adams P.-A. Ü-gest, usulise töö sekretär; Miss Luise Gates Toledo'st U. S. A. ja Miss Luke New-York Teacher's College, Columbia University.

Väliskonverentsidest võtsid osa prl. Ella Kirschbaum 9.—13. juunini Genfis ärapeatavast sotsiaaltöö õppenädalast ja sellele järgnevast K. N. N. Ü. ülemaailmisest sekretäride konverentsist ja ülemaailmise komitee koosolekust Šveitsis St. Cergue'is ja proua Elfriede Loosberg K. N. N. Ü. ülemaailmisest sekretäride konverentsist St. Cergue'is.

Toimkondade tööst võttis osa vabatahtlike tööjõududena:

Juhatajate kogu	19	liiget
„ „ kandidaate	6	„
Liikmete toimkond	20	„
Usul. kasv. toimkond	19	„
Gr. õigeusu usul. kasv. toimkond	6	„
Haridustoimkond	12	„
Tütarlaste töötoimkond	11	„
Rahandustoimkond	12	„
Sotsiaaltöö toimkond	8	„
Kohakuulamise toimkond	4	„
Kehalise kasv. toimk.	10	„
Käsitöötoimkond	7	„
Cafeteria toimkond	5	„
Majandustoimkond	11	„
Kirjandustoimkond	18	„
Täiskasvanute klubiliit	36	„
Noorte klubide juhid	18	„
Emade rühm	15	„
Noorte konv. komitee	8	„

245 liiget

Ühingu liikmeskond.

Hääleõiguslikke liikmeid oli 1930. a. alul	261
Aasta jooksul tuli juure	37
	<hr/>
Aasta kestes lahkus	298
	<hr/>
31. dets. 1930. a. oli hääleõiguslikke liikmeid	274
31. dets. 1930. a. oli ühingus:	
girl-reserve 25 rühma	400
girl-guide 8 "	117
vene girl-reserve 7 "	108
spordirühm „Russ“ 1 "	30
	<hr/>
kokku 41 rühma	
	<hr/>
	929
täiskasvanute klubisid 20 klubi	419
	<hr/>
	kokku 1348
	<hr/>

Liikmete toimkond käis koos 9 korda ja arutas liikmeskonda puutuvaid küsimusi. Liikmete koosbiivimisi korraldati aasta jooksul 8, kusjuures toimkond püüdis teha neid kavalt võimalikult sisukaiks:

Jaanuaris kõneles pr. M. Grosberg teemil „Kapital ja kristlus“, märtsis — h-ra H. Roos „Kasvatusest ja enesekasvatusest“, aprillis oli palvekoosolek vaikselt nädalal; mais informatsiooni- ja selgituskoosolek uutele juuretunud liikmeile ja vastuvõtmisaktus, kus võeti pidulikult vastu 43 hääletajat liiget. Septembris korraldasid konverentsi saadikud liikmeskonnale konverentsi aruannete-õhtu, oktoobrikuu koosviibimisel kõneles prl. E. Kirschbaum sotsiaaltöö õppenädalast Genfis, novembris viibisid palvenädalal K. N. N. Ü. ja N. M. K. Ü. liikmed koos ühisel vaimuliku kavaga koosolekul ja 21. detsembril oli jõulupuu ühingu täiskasvanud liikmeile ja girl-reservidele.

4. mail korraldati ühingu liikmeskonnale konverents Kosel, ajakirjanike kodus, mitmesuguste ühingu liikmeskonda puutuvate küsimuste arutamiseks.

Liikmeid oli kokku tulnud õige arvukas kogu. Miss Roe kõne liikmeskonna tähtsusest ja ülesandeist pakkus rohkelt huvi, samuti oli osavõtt diskussioonist õige elav. Ühine lõuna andis koosolekust sõbraliku koosviibimise mulje.

Usulise kasvatusese töö.

Agan nõudke esiti Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõik peab teile pealegi antama.

Matt. 6 : 33.

Usuline töö on see töö, mis on ühingu elu olemasolu lõppsiht. Ta peab läbistama meie kogu tegevust ta kogu ulatuses punase niidina, peab aitama äratada noori usuliste elamustele. „Ja pidage aega kalliks, sest päevad on paha.“ (Eves. 5 : 16.)

Usulise kasvatusese tööd juhiv 9-liikmeline komitee pr. H. Pilari juhatusel ja selle juure kuuluv noortest koostuv usulise töö komitee pr. A. Thomsoni juhatusel, millesse kuuluvad esindajad igast klubist. Greeka õigeusu usuline töö kuulub sellekohase greeka õigeusu komitee juhtimisele pr. O. Nemirovič-Dančenko juhatusel. Mõlemad komiteed hoiavad alal kontakti teineteisega oma esindajate kaudu.

Üldse on olnud usulise kasvatusese komitee koosolekuid 18.

Toimkond on korraldanud:

I. Piibliharutusi sekretäridele 12 — pastor R. Walteri juhatusel „Apostlite teod“, sotsiaaltöö komitees „Jeesuse vaated sotsiaalsele elule“, 11 tundi, vahelduv juht rühmast enesest; noorte usulise töö toimkonna piiblitunde 9 pastor R. Walteri ja härra Orase juhatusel „Jeesus ja naised“, „Tunnistus Kristusest“, „Mäejutlus“, pr. Dallmeri juhatusel „Jumala koolis“.

Jumalateenistusi korraldati:

- 1) Maikuu emadepäeva jumalateenistus — osavõtt 2000, jutlustas õp. Hasselblatt.
- 2) K. N. N. Ü. N. M. K. Ü. ühine jumalateenistus palvenädala puhul — osavõtt 4000 inim., jutlustas õp. Eilart.

Vaiksed tunnid ühingus klubide liikmeile 16. IV, kannatusajal.

6. X — õp. Hasselblatt.

9.—16. nov. väikesed palvetunnid ülemaailmalise palvenädala puhul.

3. detsembril Kristuse tulemisaja ettevalmistus — pr. Hiiop.

21. detsembril liikmeskonna jõulupuu.

- 3) Pühapäevane lühike palvetund liikmeskonnale kell pool 1 päeval — 11 korda. Juhatasid usulise kasvatusese komitee liikmed.

Usulise kasvatusese komitee liikmed on külastanud kõiki klubisid kaks korda aastas: märtsikuu ülemaailmalise komitee poolt läkitatud üleskutsega ühineda palves oma usuvendade

eest Venemaal, 2) detsembrikuus lühikese Kristuse tulemise tervitusega jõulude ettevalmistuseks. Et tulla vastu inimese hinge nõudeile vaiksuse ja palve järgi on K. N. N. Ü. usulise kasvatuselise toimikonna korraldusel igal reedel 7—8 õhtul Jaani kirik avatud. Korraldus on alles tehtud, alates 15. novembrist, seetõttu veel teada vaid vähestele, aga sellele vaatamata leidis siiski selle võimaluse kasutajaid.

Noorte töö ja tegevus on põimitud usulise tööga. Terve tegevus viib tütarlapsi mitmesuguseil teedel ühele sihile — jõuda elu täiusele, mida tõi meile Kristus.

Pärast suvikonverentsi oli märgata rohkem huvi piiblitundide vastu. Aasta jooksul korraldati 28 läbirääkimist teemidel:

Teiste teenimisest,
Armastus Jumala ja ligimese vastu,
Truudus — väärtus, milleks elada,
Tähendamissõnad,
Kiriku tähtsus igapäevases elus.

Usulisi mõttevahetusõhtuid on peetud klubides järgmistele teemidele:

Igapäevane elu ja usk,
Igaüks kannab oma risti,
Mis tähendab „Jumalariik maa peal“,
Usk ja iseloom,
Isa, anna meile lahkuse vaimu,
Tähendamissõnad,
Jeesuse sündimine ja elu
Kannatamisaeg ja inimkond
Sõprus ja palve
Anna andeks meie võlad
Kristlikkus rahva ja isiku elus,
Ühingu kristlikest põhimõtetest,
Augsburgi usutunnistus.

Greeka õigeusu klubides juhatas usulisi läbirääkimisi gr. õigeusu preester, poola klubis — rooma kat. preester.

Suuremaid raskusi usulise kasvatuselise töös on kohaste juhtide puudus. Noortel on suur huvi usuliste küsimuste vastu, kui osata neis äratada elule vajadus selle järgi ja püüda hoida ja kasvatada tärkavat taimekest. Nende hoolitsejate käte puudus on valusaimaid kohti ühingu töös ja me loodame, et Jumala abiga ka meie kaastöölise arv tulevikus kasvab.

Haridus-kasvatuslik töö.

Haridusosakonna töö.

Möödunud aasta jooksul sulas ühingu haridusosakonna tegevus tunduvalt kokku mitmesuguseil põhjusil. Lasteaias

oli kevadel märgata laste arvu vähenemist linnas valitsevate lastehaiguste, leetrite ja difteeriidi, tõttu. Kuigi meie lasteaias vaid paar leetrite juhtu ette tuli, võtsid siiski vanemad lapsed koju ammu enne semestri lõppu. Aprillis ja mais kuivas laste arv lasteaias kokku 50-lt 20—15-le.

Vaatamata selgitustele ei arvesta vanemad lasteaias üllatavalt pidamisega seotud kulud ega seda, et poolaastamaks, kuigi osakaupa, igal juhul siiski tuleks tasuda. Viimase kahe kuu eest aga jäi õppemaks suurema jao laste eest tasumata. Laste arvu suurenemine sügisel poolaastal ei aidanud neist puudujätkidest üle.

Lastekasvatavate kursuste tegevus jätkus muudatusteta harilikus korras. 3. veebruaril said õpilased vormiriided ja alustasid praktikat lasteaiades, perekondades, haigemajades. 12 õpilasest lõpetas kursuse 11. Lõppeksameil 9. ja 10. aprillil viibis haridus- ja sotsiaalministeeriumi esindajana härra dr. Nuth. Kahele lõpetajale anti tunnistused pärast järelksamit. Järgneval suvel leidsid kõik kursuse lõpetajad, peale kahe, suvised kohad koloniides, mängumurudel ja perekondades, kuid koha leidmine sügisel osutus õige raskeks. Iga aastaga selgub ikka enam ja enam, et ainult need lastekasvatavad, kes valitsevad keeli ja kes on valmis töötama esimesel aastal praktikandina, eriliste nõueteta, leiavad ka edaspidi alaliselt tegevust.

Sügisel kavatses haridusosakond laiendada lastekasvatavate kursuse tegevust, lisades juure poolaastase kursuse algkooli lõpetajaile järgmise kavaga:

1. Lastekasvatuse teooria ja praktika — 80 tundi.
2. Tervishoid ja esimene arstiabi — 24 tundi.
3. Õmblemine, nõelumine, lappimine — 108 tundi.
4. Majapidamine ja keetmine (üldine majapidamisõpetus ja imiku kunstlik toitmine) — 136 tundi.
Praktika lasteaiades ja perekondades.
Maks kogu kursuse eest 20 krooni.

Selle kursusega ühingu tahtis anda võimalust edasiõppimiseks ja täiendamiseks neile algkooli lõpetajaile, kes on liig noored teenistuse võtmiseks. Kahjuks andis end kursustele üles ainult 3 õpilast. Selleks, et tulla neile vastu ja kursuse korraldamise katses mitte loobuda, anti võimalus neile kolmele võtta osa aastast kursusest vabakuulajatena, õppides keetmist ühingu keedukursusel. Sel kombel oli võimalik eriliste kuludeta kogu kava võtta läbi. Tahame loota, et järgmisel aastal täienduskursus leiab elavamalt osavõttu. 2 neidu võttis osa vabakuulajana üksikuist õppeainest.

Meie lasteaias töötas vabakuulajatena 2 korda nädalas sügispoolaastal rühm pedagoogiümi õpilasi, enamalt jaolt venelased Petseri maakonnast.

Osavõtt ühingu lühiaegseist kursustest väheneb pikka-misi, kuid silmanähtavalt. Kevadisel poolaastal töötas 8 rühma. Uued ained olid hispaania ja rootsi keel. Mõlemad rühmad olid väikesed, kuid töötasid väga edukalt. Sügisel poolaastal ei leidunud osavõtjaid rootsi keele kursusest, kuna hispaania keele kursus korraldati kahes rühmas: algajaile ja edasijõudnuile.

Inglise keele rühmad sulasid sügisel kokku 3-lt 2-le.

Sügisel poolaastal korraldati saksa keele kõnelemise praktika kursus, mis töötas edukalt 15 osavõtjaga.

Masin- ja kiirkirja-kursused töötasid edasi harilikus korras.

Osavõtt keedukursustest oli väga elav: kevadisel kursusel 19, sügisel — 25.

Loengute korraldamine on peaaegu täiesti läinud üle klubiosakonnale, kus vähemais rühmades — tasuta — ja loengule järgnevate mõttevahetuste kaudu võib töötada paremate tagajärgedega. Pealegi on avalike loengute korraldamine seotud teatud riisikoga kulude tõttu kuulutuste, ruumide ja vahest ka kõneleja tasule.

Maikuus haridusosakond korraldas börsisaalis demonstratsioon-näituse „Kaunis kodu ja kaetud laud“, milles aitasid kaasa Lastekaitse Ühing, vene selts „Kaplja moloka“, Saksa Naisselts ja mitu suuremat äri. Näitus koostus järgmistest väljapanekuist:

1. Imiktuba
2. Lastetuba
3. Teelaud rõdul
4. Väike söögituba
5. Teelaud kamina juures
6. ja 7. Üksiku naisametniku elutoad
8. Majapidamisruum vallalistele
9. Pulmalaud
10. Lihavõttelaud
11. Cafeteria einelaud.

Näitus oli avatud 4 päeva ja külastati umbes 6000 inimese poolt. Puhas sissetulek oli 700 krooni.

Ühingu klubide liikmed ja girl-reservid võtsid näituse mitmekesisest ettevalmistustöödest elavalt osa.

Sügisel korraldas haridusosakond teiste ühingu osakondade kaasabil ülemaalse naiskongressi päeval näituse ühingu ruumes kogu ühingu tööst. Ühingu ühistöö komitee (liit) toetas näitust 150 krooniga, võttes arvesse näituse tähtsust üldise töö tutvustamise mõttes. Näitusel olid esitatud järgmised osakonnad:

- I. Üldine administratsioon ja organisatsioon piltidega ja graafiliste joonistega.

- II. Girl-reservide ja girl-guidide töö — elavate piltidega nende tegevusest, joonistega, raamatutega, käsitöödega ja teiste töövahenditega.
- III. Täiskasvanute klubide osakond esines väljapanekutega pealkirja all „Naisametniku elu- ja tööprobleemid“ — graafiliste joonistega, raamatutega ja m. küsimust selgitavate esemetega. Puudutati järgmisi küsimusi: isiklik eelarve ühenduses riietus-, korteri- ja edasiharimisküsimustega. Käsitöö kõrvalteenistusena. Hariduse omandamine isiku süvendamise otstarbel. Raamatud. Tervishoiu määrused, toitlus. Lõbustused. Hoolekanne ja ligimese teenimine.

Peale eltoodu esinesid kõik täiskasvanute klubid plakatitega, kus püüti piltlikult näidata, milles seisavad K. N. N. Ü. tähtsaimad ülesanded. Plakatid olid väga mitmekesised ja huvitavad ja näitasid vaatlejale, kui palju suudab ühing pakkuda oma liikmeile.

- IV. Haridusosakonna poolt olid väljapanekud: a) lasteaiade õppeabinõud ja mänguasjad, b) pildid ja graafilised joonised lastekasvatavate kooli ja lühiaegsete kursuste üle, c) toortoitude ja kalatoitude valmistamise demonstratsioon keedukursuslaste ja lastekasvatavate poolt ühes einelauaga saalis aiavilja-, magus- ja kalatoitudega.
- V. Kehakasvatuse osakond esines võimlemisrühmade süsteemide demonstratsiooniga: a) sportklubi, b) liikumisrühm Labani süsteemi järgi ja c) saledusvõimlejate rühm.
- VI. Tartu ja Tallinna ühingute käsitöö-osakonnad panid välja: Tartu — käsitikandusega kaunistatud esemed, Tallinn — käsitsi koetud rahvuskirjadega sportesemed.
- VII. Ühistöö komitee (liidu) poolt oli pandud välja kogu ülevaatlikke plakateid töö organisatsiooni ja kava kohta, oma kirjastuse tooteid ja juhtide ränd-raamatukogu. Kahjuks oli näituse külastajate arv väike — umbes 300 inimest. Sellega ei saavutanud näitus täieliselt oma eesmärgi — tutvustada ühingut, ta sihte ja tööviise võimalikult laialdastele hulkadele.

A i a t ö ö ei annud möödunud suvel nii häid tagajärgi kui eelmistel aastatel, kuna 1) osa meie käes kasutada olnud maatikist politseiiaias planeeriti linna poolt ehituseks ja 2) väga paljud tütarlapsed oma maalapikesed jätsid sööti. Endise 60—80 asemel oli aiatööst osavõtjaid ainult 37. Ka raskendas tööd haruldaselt kuiv kevad ja instruktori prl. Mölder haigestumine.

Kuna aasta lõpul selgus, et vaatamata õnnestunud näitustele ja mõnele kursusele osakonna puudujääk osutub suuremaks kui eelarves ette nähtud, ja kuna ka üldise ühingu majandusliku seisukorra tõttu järgmisel aastal vaevalt võis loota paremat, siis otsustas haridussekretär pr. V. Korff lah-

kuda ametist, et väheneksid osakonna väljaminekud. Hariduskomitee otsustas katsuda töötada tuleval aastal sekretärita, kuna suuremate ettevõtete korraldamine jääks rahandustoimkonna hooleks.

Noorte töö.

Aasta alul oli 20 eesti G. R. rühma — 327 liiget
1 saksa rühm — 22 „

Lõpetasid tegevuse 2 rühma.

Tuli juure 5 uut klubi:

Põhjala, Amica — Kaarli gümnaasiumist.

Tõde — Pedagoogiumi algkoolist.

2 klubi Balti puuvillavabriku tööliste lapsi — algkoolist.

Seega 31. dets. 1930. a. oli ühingus:

Eesti ja saksa G. R. rühmi	24	431	tütarl.
Girl-Guide	8	117	„
Vene Girl-Reserve	7	108	„
Spordirühm „Russ“	1	30	„

---

40 rühma 686 tütarl.

Neist eestlasi	526
venelasi	138
sakslasi	22

Kokku 686

Neist oli: keskkooli õpilasi	—	526
algkooli „		130
välispool kooli		30

Klubid käivad koos 1 kord nädalas kindlaksmääratud ajal. Kooliõpilaste koosolekute aeg ühingus on määratud kella 4—8 õ. Iga klubi koosolek kestab poolteist tundi.

Balti puuvillavabriku klubid käivad koos Balti puuvillavabr. kaubatarv.-ühisuse majas, Sitsi t. 16, klubi „Tõde“ pedagoogiumi ruumes.

Klubide töö juhtivaks organiks on klubliit, kuhu iga klubi saadab 2 esindajat. Klubliidu koosolekuid oli aasta kestes 18.

Presidentidele korraldati sügisel ühepäevane konverents Hiiul. Võttis osa 17 liiget. Kavas olid: juhatusliikmete kohustused ja ülesanded. Asjaajamiskoosolekute juhatamine.

Klubide tegevuse kestvus 1930. aastal — 15. I — 1. VI ja 15. IX — 20. XII.

Klubide kava oli mitmekesine. Kavas püüti ellu viia konverentsi tulemusi. Esimesel poolaastal oli teemiks „elumuõte“, II poolaastal „väärtusi, milleks elada“. „Ausus igapäevases elus“ oli teem, mis tõi esile põnevaid läbirääkimisi.

Teised teemid:

Tütarlapse hingeelu — loengute tsükl pr. Susilt.

Kirjandusl. referaadid — Õpetaja tütar,
Ballaad eesti kirjanduses,
Laul tulipunasest lillest,
Tammsaare „Tõde ja õigus“,
Naise tüüp kirjanduses,
Toomas Nipernaadi,
Keha ja vaim j. m.

Reisikirjeldused: Itaalia, Inglismaa, Ungari, Hiina.

G. R. seaduste selgitamine teemidel:

Avada silmad ilule,

Tõsine ettevõtteis,

Agarasti ammutada tarkust

(Mina ja kool),

Ustav sõpruses,

Tütarlapse esinemine seltskonnas, j. m.

Loengud grafoloogiast, kunstist (Vana Tallinn: loeng ja ekskursioon) j. m.

Üldised ettevõtted.

Veebruaris Girl-Reserve'id ja Girl-Guide'id aitasid korraldada ettevalmistustöid ühingu finantsnädalaks: kirjutasid aadresse, viisid kirjad koju.

Märtsis oli nooremail Girl-Res.-idel koosviibimine sõpradega ja vanematega. Õhtu sissetulek läks konverentsi saadikute heaks.

Aprillis süveneti ühingu sihtidesse: klubid valmistasid end ette õnnistamisaktusele — uurisid käske, mis on aluseks tegevusele ühingus.

Mais oli G. R. õnnistamisaktus. Tootuse andis 55 Girl-Reserve'i. Emadepäeva puhul mai alul klubid korraldasid teeõhtuid emadele ja kõnelesid teemile „Ema ja tütar“.

Aktusest, mis korraldati emale ja tütrele, võttis osa ligi 200 inimest.

Noored võtsid osa emadepäeva jumalateenistusest Jaani kirikus.

Maikuus algas ka aiatöö. Osavõtjaid oli 37.

Korraldati klubidevahelised volley-palli võistlused.

Mängisid 13 klubi — juhatas prl. Karin Topman.

Juunis olid suuropäevad G.-R. elus. Konverents peeti Udrias 15.—22. VI. Osa võttis Tallinnast 46 G.-R. Teem „Väärtusi, milleks elada“. G.-G. maleva laager oli

Kloogal 2 nädalat. Osavõtt 35—40 vahel. Laager õnnestus hästi.

Septembris algas uus tegevusaasta aktusega 14. septembril. Külalised olid koolivalitsusest ja koolide esindajad.

Oktoober seisis käsitöö tähe all. Tehti ettevalmistusi näitusele, mis oli ühingus oktoobri lõpul. G.-R. demonstreerisid oma tegevust toas ja väljas omatehtud nukukeste abil. Näitus õnnestus hästi.

5. okt. oli Girl-Guide'ide poolt korraldatud öhtu konverentsi fondi heaks.

Novembris oli ülemaailmne sõprus- ja palvenädal. Sõprussidemete loomiseks saadeti välismaale tervitusi, muuseas 18 albumit ja brošüüri, piltidega Eestist ja G.-R. elust. Klubides korraldati sõprusõhtuid ja selgitati palvenädala tähtsust.

30. nov. oli vanemate Girl-Reserve'ide pidu konverentsi kulude katteks. Kanti ette Sophia Vardi „Ilopüha“ I osa.

Detsember. 7. detsembril oli järjekorraline töötuseandmise päev. Täieõiguslikuks liikmeks võeti vastu 44 tütarlast. Samal päeval oli korraldatud ka emadepäev Guide'ide ja Skoutide poolt.

Jõuluõhtud, korraldatud klubi hoolealuseile ja klubi liikmeile, töid palju rõõmu ja juhatasid tütarlapsi ligemise teenimisele. Kõik 23 rühma tegid jõulukungitusi oma hoolealuseile.

21. detsembril liikmeskonna jõulupuul G.-R. esinesid jõulutseremoonias.

Hoolekandetöö klubides: G.-R. õpivad klubis teenimise tähtsust, uurides kõiki ta avaldusi ja leides teid ja abinõudis hädade kõrvaldamiseks.

Aprillis mõeldi neile, kes on kaotanud silmavalguse. Ühingus demonstreeriti filmi: „Rääkivad käed“. Tütarlapsed tutvusid pimedate kaasinimeste eluga välismaa asutustes.

Sügisel oli päevakorral lastehoolekande küsimus. Hoolekande õed kõnelesid lastehoolekande ajaloost ja andsid näpunäiteid ja aadresse.

Klubide liikmed külastasid järjekindlalt oma hoolealuseid „vanainimesi“ ja perekondi ja püüdsid teenida „väikeselt“ — nii nagu nende aeg seda lubas. Girl-Reserve'idel olid aasta jooksul järjekindlad mängutunnid, mil mängiti võrkpalli, ping-pongi ja seltskondlikke mängu. Harrastati ka laulu ja klaverimängu.

Noortel oli aasta jooksul	597	koosolekut	7526	osavõtjaga;
Aastapäevi, jõuluõhtuid	38	„	524	„
Käsitööõhtuid	51	„	515	„
Muusika-, lauluõhtuid	7	„	103	„
Mitmesuguseid loenguid ja läbirääkimisi	208	„	2677	„
Piiblidiskussioone	28	„	294	„
Asjaajamiskoosolekuid (kava kokkuseadmine, läbirääkimised tehnil. küsimuste üle j. m.)	226	„	2908	„
Rahvatantsud, mänguõhtud, loengud tervishoiust, esimene arstiabi	39	„	505	„

Kokku 597 koosolekut 7526 osavõtjaga.

Noortele abiks ja nõuandjaks on 11-liikmeline noorte töö toimkond ja 18-liikmeline juhtide kogu.

Noorte töö toimkonna koosolekuid peeti aasta kestes 10. Koolide esindajad võtsid osa koosolekuist. Juhtide kogu koosolekuid oli 22.

Et luua sidet kodu ja ühingu vahel, töötab noorte töö toimkonna juures 15-liikmeline emade toimkond.

Emade rühm korraldas aasta jooksul 14 koosolekut emadele, kus selgitati ühingu põhimõtteid ja kuulati ettekandeid mitmesugustele pedagoogilise sisuga teemidele. Emad võtsid ka osa suure huviga ühingu üldtööst.

Работа русских клубов.

Минувший год ознаменовался сменой секретарей отдела. В. А. Дезен, 8 лет руководившая работой отдела, должна была покинуть его. Новой руководительницей отдела является К. П. Андресен. Эта смена не могла не отразиться на работе отдела, и в особенности тяжелым было первое полугодие.

В начале 1930 года в состав отдела входило 7 клубов Герл Резерв, из коих 5 работало при Ревельской Русской Городской Гимназии, 2 при Русском (XIX) Городском Начальном Училище, и женское спортивное общество «Русь».

Весной 1930 года из отдела автоматически выбыл клуб «Надежда», выпускного класса Р. Р. Г. Г., члены которого окончили гимназию, также отделился вместе со своей руководительницей клуб начальной школы «Волна», который продолжает работу независимо от союза.

В октябре организовались клубы «Дружба» и «Родник» при XIX Гор. Уч. К концу 1930 года Русский Отдел насчитывал в клубах Герл Резерв 108 членов,

спорт. об-во «Русь» 30 „

Итого 138 членов.

Последнее полугодие со всеми клубами, за исключением старшего клуба абитуриентов, работали взрослые руководительницы. Это дало возможность повысить продуктивность работы и выделить из общих собраний руководительниц клубов союза, собрания русских руководительниц, на которых обсуждаются вопросы и затруднения, возникающие в работе отдела.

Кроме того в декабре организовалась маленькая группа Герл Резерв «Руль» (Русские лидеры), цель которой подготовка к руководительской деятельности в клубах Герл Резерв.

Собрания каждого клуба происходят один раз в неделю и продолжаются 1.30 часа (один час клубной работы и полчаса спортивных игр). Один раз в месяц, посылая делегаток (по 2 от каждого клуба) на делегатское собрание эстонских, русских и немецких клубов Герл Резерв русские клубы принимают деятельное участие в работе младших членов Х. С. М. Ж. Летом минувшего года русские девочки участвовали во Всеэстонской конференции Герл Резерв в Удриасе. Группа из 8 русских делегаток принимала горячее участие в работе и жизни конференции. Тема ее «Ценности жизни» возбудила живейший интерес среди девочек, и обсуждалась на 6 дискуссиях. В результате наивысшей ценностью жизни признана была духовная жизнь и духовные достижения человека.

В программу работы клубов за минувший год вошли: доклады, беседы, практические занятия, экскурсии по старому Ревелю, различные праздники и банкеты. Докладов, прочитанных соответствующими лекторами — 15 на следующие темы: «Бетховен», с музыкальными иллюстрациями, «Русская живопись», «Самовоспитание», «Отношение между современными молодыми людьми и девушками», «Валаамский монастырь», «Что такое оккультизм», «Спиритизм», «Чудеса морей», «Спорт», «Кино-техника», «Проблема добра и зла у Достоевского» и четыре доклада о гигиене женщины и материнстве.

Бесед и докладов, проведенных руководительницами или девочками — 25. Эти беседы велись на отвлеченные религиозные и литературные темы как то: «Праздник Рождества», «Ценности жизни», «Самопознание», «Значение уединения в жизни человека», «Разбор произведений Тургенева, Достоевского» и т. д.

Собраний с практическими занятиями и работами, как то: вазочки из электрических лампочек, альбомы, вышивание русских рубашек, Рождественские подарки матерям, декорации и костюмы к вечеру и т. д. — около 50.

Праздников и банкетов в течении года 15. Из них наиболее значительными были: елка 29 декабря, целью которой было объединить русские клубы и на которой присутствовало 75 девочек. 2) Торжественная передача (с молебном) русскому отделу иконы, дарованной игуменом Валаамского монастыря.

3) Празднование дня введения во храм пресвятой Богородицы, являющимся годовым праздником русских Герл Резервов и днем торжественного посвящения новых членов, начавшегося участием всех русских девочек на праздничном богослужении и молебне, отслуженном митрополитом Александром в Пюхтицком поддворье. Посвящено 19 новых членов.
4) Проводы В. А. Дезен. 5) Празднование Дня Матери 11 мая.
6) Вечер русских Герл Резервов — устроенный для сбора средств на летнюю конференцию, прошедший с большим подъемом и давший Кр. 83:57 чистого дохода.

К празднику Р. Х. пять старших клубов собрали пожертвования среди членов: провизию, подарки, одежду для четырех нуждающихся семей, доставив большую радость бедным детям.

12 октября 3 старших клуба принимали деятельное участие в организации дня Русской Культуры, причем клуб «Ласточка» из среды всей русской организованной молодежи получил второе место за проведение организационной работы и пропаганды.

Спортивное общество «Русь» работает в двух группах класс А и класс В. Особенно внимания уделяется воллей- и баскет-боллу. Тренировки происходят 2 раза в неделю под руководством председательницы В. А. Горцевой.

Собраний русского православного комитета в минувшем году было 9. Число членов комитета восемь. Председательница О. О. Немирович-Данченко. Члены: М. Бархова, Н. Михельсон, З. Крутикова, М. Кайгородова, З. Дормидонтова, С. Горбачева, Е. Смирнова.

Почти все собрания комитета были посвящены делам и работе русских Герл Резерв, причем большое внимание было уделено религиозному воспитанию девочек.

Деятельное участие принял комитет в организации высших курсов для русских руководительниц и в работе русских клубов на летних конференциях. На долю комитета выпала вся работа по организации бесед и докладов на религиозную тему. Комитетом был организован торжественный молебен, отслуженный отц. Богоявленским при передаче иконы из Валаамского монастыря, беседы и православные богослужения во время летних конференций и ряд других молебнов, давших хорошее начало работе Союза.

22-го сент. был заслушан очень интересный доклад секретаря всемирного комитета Х. С. М. Ж. Мисс Адаме о совместной работе людей различных вероисповеданий.

Täiskasvanute klubide töö.

Klubide tegevust juhtis klubliit sekretäri E. Kirschbaumi nõuandel. Klubide tegevus kestis 13. jaan. 1. juunini ja 15. sept. 20. detsembrini. Klubide tegevuse alul korraldati suvikonverentsi järelõhtu. Nagu igal aastal, oli ka sel aastal

suvikonverents ideede ammutamiseks klubide töökavale. Töötati välja konverentsi saadikute ja klubide presidentide ühisel koosolekul 1930.—31. a. klubide üldteem „Kristlikkus igapäevases elus“. Otsustati seda püüda läbi viia igapäevases elus, tööl, perekonnas jne. Kevadel korraldatakse kokkuvõtte-koosolek.

Naisametniku probleemid leidsid põhjalikumat käsitlust mõne klubi algatusel. Klubliidu algatusel korraldati üldloeng „Mida nõutakse naisametnikult“ härra A. Aule, Kred. Panga direktori, käsitusel. Pärast uut aastat oleks järg sellele loengule — „Missugused oleksid naisametniku soovid oma teenistusosal?“. Tõukeks naisametniku probleemide käsitlusele oli okt.-nov. korraldatud näitusel naisametniku tuba, kus klubide liikmeist koostuv komitee töötas läbi ja esitas naisametniku vaimseks, mõistuslikuks ja kehaliseks arendamiseks olulised tarbed. Esitatud olid esemete ja tabelitega korter, riietus, toit, hool keha eest, täiendamise võimalused ametalal, oskuste õppimine, et kõrvalteenistusega suurendada sissetulekut; ettepanekuid, mis võtta ette vaimseks arendamiseks, lugemisvara jne.

Rahvuste ja keelte klubides korraldati läbirääkimisõhtuid vastavalt rahvusele ja keelele selle maa kultuurist, kirjandusest, ajaloost jne. Siinjuures mõned üldtähtsusega loengud ja diskussioonid:

Kumb jõuab ennem elutäiusele — kas abielus või valla-line naine?

Iseloomu kasvatus.

Kas vaesus on häbi?

Nüüdisaja naisnoorsoo kõlblisest tasapinnast.

Kergemeelsus ja noored.

Isikuvabadus ja riik.

Praegusaja moraal ja kiriklikud traditsioonid.

Kõned loogiliseks mõtlemiseks.

Rahvasteliidu tähtsus Eestile.

Naise elukutsed.

Minu vastutus teiste naiste suhtes jne.

„Rääkivad käed“ — loeng ja film pimedate koolielust Saksamaal.

Raudtee jaamamisjonist.

Jalutused ja loengud Vana Tallinnaga tutvumiseks.

Klubides korraldati aasta jooksul praktilisi oskuste õhtuid: eesti pisted, pilu, punumistöö, raffiatöö, riidest mänguasjade valmistamine jne.

Majapidamise alal: kaetud laud ja söögisedel, perenaise majanduslikud kohustused.

Usul. töö vaata usul. kasvat. peatükk.

Uued klubid: Klubi „Polonia“ algas tegevust 1929. a. lõpul. Temasse on koondunud poola rahvusest neid,

rooma-kat.-usulised. Nende kl. kava sisaldas vastavalt ühingu sihtidele kristlike ideaalide elluviimist. Nende usulist tööd juhatas rooma-katol. preester. Elades võõrsil püütakse alal hoida ja juure õppida poola keelt, tutvuda Poola ajaloo ja kultuuriga.

„Edu“ klubi muutis oma tegevussihhi ja nime, on nüüd „Korona“ kl. ja tegutseb vastavalt oma nimele.

Klubid vabrikuist: Naised ja neiud, kes töötavad vabrikus, on jäänud siamaani eemale organisatsioonide elust. Ühing tahab neid koondada enda juure, neile anda võimalusi ühiselt kõigi teiste naistega viia ellu kristlikke ideaale, arutada läbi naiste elukutse ja igapäevase elu küsimusi. K. N. N. Ü. klubides on olnud ikka üksikuid naistöölisi „Astoria“, „Laferme'i“, „Estokingi“ vabrikuist. Novembris korraldati ka Balti puuvillavabriku naistöolistele 1 koosolek ühingu ruumes, 1 koosolek vabriku lähedal, kus selgitati K. N. N. Ü. põhimõtteid, sihte ja tegevust. Koosolekust võttis osa 200 is. Ühingu tegevusest osa võtta soovijaid oli palju, kuid ühingu ruumid on liiaks kaugel — elatakse vabriku lähedal. Seal aga esialgu vastavaid ruume pole saada. Sitsi t. asuva B. puuvillavabr. kaubatarvitajate ühisuse saali oleks võimalik maksu eest kasutada, aga seal on võimatu pidada rühma koosolekuid ebamugavuse ja külmuse tõttu. Sooviti võtta osa laulukoorist, teha käsitööd, võimelda, kuid see kõik on võimalik siis, kui saame vastavad ruumid vabriku lähedusse. Leidus siiski neid, kes ühingu ruumide kaugust ei põlanud: novembri lõpul algas tegevust kaks rühma: „Ühtlus“ — peaaegaliselt käsitöö ja sport, ka läbirääkimisõhtud. Esimese kõne pidas neile pr. J. Steinmann — „Kuidas kasutada kasulikult vaba aega“. Teine klubi „Valve“ soovib peaaegaliselt mõttevahetusõhtuid ja sporti.

Klubliidu korraldusi: Klubliidu juhat. liikmed: jaanuaris ümbervalitud juhat. valiti — juhatajaks tagasi pr. H. Saarepera, abijuhatajaks pr. M. Tenno, kirjatometajaks — prl. E. Kaltzenau, abiks prl. V. Aints, laekuriks prl. E. Huuk.

Ümbervalitud klubide presidentide aktus oli okt. alul, nagu igal aastal. Aktuse-kõne pidas pr. M. Grosberg. Klubide juhatustele peeti lühike kursus klubide töö ja asjaajamise juhtimise üle. Kursust juhatasid miss C. Mitchell ja prl. E. Kirschbaum.

Ühingu ruumide kaunistamise komitee initsiatiivil osteti (klubide perekonnaõhtute sissetulekust 10% ühingu ruumide kaunistamiseks) korvmööbli patjade riie ja õmmeldi ka valmis, muretseti juure klubide poolt väljaõmmeldud linu j. t. asju. Klubliit korraldas kõikide klubide osavõtul 2 peoõhtut: kevadel — lastepeo, konverentsi fondi heaks ja sügisel ühingu 200 krooni tasumiseks. Viimasel esitas klubide näiterühm Molièri näidendi „Naeruväärsed“ halbid. Mais korral-

TARTU ÜLIKOOLI

RAAMATUKOGU

Klubliiduga töötas käsikäes ka Eesti Evangeeliumi Naiselts 50 liikmega.

Seega võttis osa Klubliidu tegevusest 469 is.

Aasta jooksul lahkus surma läbi 2 kl. liiget: Alide Kadakas — Effic. B. kl.; Alma Essner — Laine kl.

Klubi „Valge Pioneer“ pühitses aprillis 10-a. tegevust. Ülaltehendatud klubi töötas enne kui ühing ametlikult registreeriti (1921. a.).

Ametite järgi klubides:

Kontoriametnikke	117 l.
Äriteenijad	61 ”
Vabrikuis ja töökodades	66 ”
Käsitöölisi	55 ”
Maateenijaid ja peren. abisid	42 ”
Lastekasvatatajaid	11 ”
Õpetajaid	8 ”
Apteekriõpilasi	5 ”
Halastaja-õdesid	2 ”
Näitlejaid	2 ”
Täienduskursuste õpil.	16 ”
Tööta	34 ”

419 l.

Klubidel oli aasta jooksul koosolekuid:

Klubiliit	8 koosol.	194 osav.
Klubi komiteel ja kl. president	5	46
Klubides asjaajamise koosolekuid	285	4305
Klubikomisjonide (kl. tööettevalmist.)	56	461
Loenguid ja diskussioone	157	3629
Praktiliste oskuste õhtuid (käsitöö, majapid.)	15	291
Klubi presidentide õnnistamine	1	33
Suvikonverentsi järelõhtu	1	72
Balti puuvilla vabr. tööliliste	3	432
Aastapäevi, muusika- ja teeõhtuid	28	850
Perekonnaõhtuid	8	1706

557 koosol. 12029 osav.

Kirjandustoimkond.

Kirjandustoimkonna tööd juhatas pr. Ilse Madisson. Koosolekuid oli 5, liikmeiks igast täiskasv. klubist üks esindaja. Kirjandustoimkond korraldas kirjandusõhtuid, tellis ajakirju, muretses uusi raamatuid ja korraldas raamatukogu. Korraldati kirjand.-õhtuid laiemale ringile järgmistele teemidele:

- 1) Helene Ranna teos „Keha ja vaim“,
- 2) Uuemast eesti kirjandusest j. m.

Kirjandustoimkond korraldas iga 2 näd. tagant omavalhelisi kirjandusõhtuid, kus esinesid endi keskel referendid ja oponendid. Korraldati novelli- ja deklamatsiooniõhtuid.

Telliti järgmisi aegkirju: Looming, Eesti Kirjandus, Olion, Vestnik studentestva. Gratis saadeti: Haridustöö, Womens Press, The National Geographic Magazin. Raamatukogu oli avatud 5 öhtul nädalas. Raamatukogu hoidjaks oli pr. E. Tomson. Siinkohal temale tänu nähtud vaeva eest. Lugejaid oli 472, täiskasvanuid 287, Girl Reserve 185. Uusi raamatuid muretseti: eestik. 40, saksak. 21, inglisk. 22, venek. 24, prantsusk. 4, kokku 111 raamatut, neist on 96 annetatud ja 15 ostetud kirjandustoimkonna summade eest. Muist ingliskeelseid raamatuid saime dr. O. Kallas'e kaudu inglasilt Londonist, samuti ingliskeelseid aegkirju. Raamatukogus on praegu 1482 annet. Raamatukogu viivitusraha eest kooidetakse raamatuid ja aegkirju.

Tervishoid 1930. a.

Ühingu võimluskursustest võttis osa möödunud aasta jooksul 211 isikut. Kui võrrelda seda arvu möödunud aastaga, siis näeme, et osavõtjate arv meie kursustest on märksa vähenenud. Põhjuseks võiks olla asjaolu, et ka mujal on hakatud spordi peale panema rohkem rõhku ja et paremate ja moodsamate võimlate kõrval meie võimlusruum jääb varju.

Õppejõududes vahetused: prl. Oltorp'i asemele tuli prl. Tohvelman ja prl. R Emmelgas'e ennelõunased tunnid võttis üle pr. Kallas-Poska.

Aasta jooksul olid järgmised kursused: 4 saledusvõimlemist, 2 kursust töötavaile naistele, 1 kursus edasijõudnuile, 4 kursust liikumisrühmale ja 1 rütmika kursus. Kevadel korraldati tenniskursus 30 osavõtjaga ja ujumiskursus 18 osavõtjaga. Kehakasv. toimk. oli aasta jooksul 4 koosolekut.

Peale nimetatud kursuste töötas ühingu juures 2 klubide spordirühma (55 liiget) prl. K. Topmani juhatusel.

2. mail korraldas sportklubi demonstratsioonpeo. Samuti esines sportklubi kevadel ühingu liikmete peakoosolekul, demonstreerides seal oma harilikku õppetundi.

Naiskongressi puhul 1. novembril korraldati ühingu saalis naisvõimlussüsteemide demonstratsioon, millest võttis osa 3 meie ühingu rühma.

Tervishoidlik töö klubides.

Klubide sp. rühmad vaata ülemal.

Tenniskursus klubide liikmeile mais-juunis, osav. 40 is.
Ujumiskursus maikuu basseinis.

Loengud klubides tervishoidl. teemidele, nagu:

Naised ja närvid.

Närvilikkus ja selle arstimine,

Naise hügien j. m.

Üldised ettevõtted.

Majandus.

Esimesel poolaastal andis end ruumide puudus väga kibe-
dasti tunda ja majandustoimkond hakkas otsima teid, kuidas
seisukorda parandada. Leiti, et näitelava all seisab peaaegu
kasutamata ilus, suur tuba, milline oleks soodus ruum laste-
kasvatajate kursuste õppetundideks enne lõunat ja lisaruum
Girl Reserve'idele koosolekuiks pärast lõunat. Uue ruumi
juuretulekuga vabaneks 1 tuba lasteaiale enne lõunat. Kok-
kuleppel majaomanikuga tehti suvel remont saalis ja teistes
ruumes, samal ajal seadis ühing korda näitelava kavatsatud
otstarbeiks. Teisel poolaastal oligi märgata, et ruumide kü-
simust oli kergem lahendada.

Eelmise aasta eeskujul korraldati suvel alates 1. juunist
kuni 1. septembrini öökorter ekskursantidele. Selleks seati
sisse 3 tuba 17 voodiga (ühes voodipesuga maks öö-päeva
pealt 75 senti); õlgedel magamine saalis õpilasile 25 senti
öö-päev. Suve jooksul oli ööbijaid 222 isikut, nende hulgas
oli aug.-kuus õpet. kurs. osavõtjaid, kes pikemat aega ühingu
elasiid.

Sissetulekuid oli	Kr. 279.90
Sisseseade peale oli kulusid	„ 73.72

Ülejääk Kr. 206.18

Septembrikuust saadik on ühingu saal pühapäeva hommi-
kuti välja üüritud usulisteks koosolekuteks ja palvetundideks.

Inventari aasta jooksul juure muretsetud ei ole, ruumide
remont läks maksma Kr. 337.75.

Cafeteria.

Cafeteria tegevuses ei olnud aasta jooksul erilist muu-
datust, peale tööjõudude koondamise. Lõunatajate keskmine
arv päevas oli 80, üldine lõunate arv aastas 28.539. Suvel
korraldati erilisi lõunasööke väliskülalisile ja anti turistidele
ühislõunaid kindla hinnaga, 85 senti eest.

Käsitöö.

See ala ühingu tegutses edukalt, täites suuremaid telli-
misi Ameerikast. Aasta jooksul valmistati:

365 paari laste labakindaid,
70 „ naiste labakindaid,
11 „ meeste „
130 „ naiste sõrmkindaid,
44 salli,
96 mütsi,
12 mitmesugust vähemat eset tellimise peale.

Kudujaid oli 20. Neist teenis kõige parem tööline 215 krooni aastas, peamiselt oli tööd märtsist kuni oktoobrini.

Suuremad tellimised saabusid Miss L. Diehli, Miss Cl. Roe, Miss A. Coldwelli ja Mrs. M. Buttricki kaudu, kogusummas 2.417 krooni eest. Umbes 15% sellest summast läheb ühingu kasuks. Käsitöö saaduste müük koha peal ei olnud kuigi suur, mis seletatav vahest sellega, et käsitöösakond pole veel laialdaselt tuntud ja et ostjaskonnal puudub raha käsitsi koetud esemete ostmiseks, mida peetakse isegi toreduseks.

Ühingu töö näitusel sügisel leidis kogu spordikindaid, mütse ja salle palju kiitust, ka kuuleme sõpradelt Ameerikas, et meie saadused sealseil näitustel äratavad elavat huvi. Kahjuks kõrgendab sisseveotoll, mis kõigub 30—90% vahel, tunduvalt meie saaduste hinda Ameerikas.

Kohakuulamine.

1. jaanuaril 1930. a. oli kohasoovijaid nimekirjas 9, kes otsisid kohta kontoris või ärisse ja laste juure. Aasta jooksul registreerisid end 46 kohasoovijat, neist laste juure 31, kontoris või ärisse 12, 3 majateenijaks. Kokku oli ühingu liikmeid nimekirjas 55 isikut, võõraid pöördus ühingu poole palvega muretseda koht 47 isikut.

Kohti leidis ja lahkus nimestikust 40 kohasoovijat; 1. jaanuaril 1931. a. seisis nimestikus 15 kohaotsijat.

Kohapakkumisi oli aasta jooksul 96, neist majateenijaks 28, kontori 2, laste juure 56. Rahuldati 16 juhtumil ühingu kaudu.

Kohakuulamise toimikond korraldas kohaotsijate probleemidega tutvumise otstarbel kevadel ühise koosoleku kohaotsijatega. Leiti üksmeelselt, et suure konkurentsiga töttu leiavad kohad hästi ettevalmistatud tööjõud. Arutati küsimust, mis võiks ühing teha selleks, et anda töötavatele naistele ettevalmistust ja täiendust nende oskustes. Leiti vajadust keelte praktika ja praktilise käsitöö järgi, nagu õmblemine, kudumine.

Arutluste tagajärjena korraldati sügisel haridusosakonna poolt odavahinnaline saksakeelne kõnelemispraktika kursuskubi, millest huviga osa võeti.

Laulukoor.

Ühingu laulukoor töötas esimesel poolaastal lühikest aega h-ra Schypris'i juhatusel ja lagunes siis kevadisel haiguste hooajal. Sügisel algas koor tegevust uue juhiga, prl. L. Prommikuga, laulis palvenädala puhul korraldatud jumalateenistusel Jaani kirikus ja liikmete jõuluõhtul. Kuna aga koor jällegi arvult kokku sulas, pidas juhatus liigseks kuluks temaga veel edasi katsetada ja lõpetas koori tegevuse 31. detsembril.

Tallinna Kristliku Noorte Naisühingu tulude ja kulude aruanne 1930. a.

Tulud:

1. Ameerika toetus	Kr.	5.618.91
2. Valitsuse ja ministeeriumide toetus	„	850.—
3. Korjandus ja peod	„	10.230.34
4. Liikmete annetused	„	202.05
5. Panga % 1929. a. eest	„	77.92
6. „Vaimulikke laule“ müügist	„	247.45
7. Käsitöö saaduste müügist	„	2.019.73
8. Haridusosakonna tegevusest	„	5.099.95
9. Kehakasvatusosakonna tegevusest	„	2.216.19
10. Klubiosakonna tegevusest	„	639.47
11. Cafeteria	„	16.342.21
12. Ettenägematud tulud	„	42.35
13. Loterii	„	3.370.18
14. Puudu jääk	„	89.—
	Kokku	Kr. 47.045.80

Kulud:

1. Üldadministratsioon: palgad, sisseseade, büroo, majapidamine jne.	Kr.	7.071.78
2. Konverentsid, juhtide kursused	„	521.85
3. Laulukoor	„	140.—
4. Käsitööosakond: materjal, töötasu	„	2.364.64
5. Haridusosakond: õpetajate palgad, koolutused, majapidamine	„	8.166.20
6. Klubiosakond: sekretäride palgad, majap.	„	6.952.15
7. Kehakasvat. osak.: õpetajate palgad, koolutused, majapidamine	„	3.012.45
8. Cafeteria	„	18.190.02
9. Loterii korraldamine	„	626.71
	Kokku	Kr. 47.045.80

K. N. N. Ü. ühistöö komitee (liidu) tegevus 1930. a.

Ühistöö komitee käis koos aasta jooksul 5 korda ja teutses järgmise kava elluviimisel:

1. Liidu põhikirja väljatöötamine.

Juba 1929. a. asus ühistöö komitee K. N. N. Ü. liidu asutamise eeltöödele. 1930. a. jooksul töötas komitee intensiivselt liidu põhikirja kallal. Põhikirja komisjon käis koos 5 korda ja töötas välja põhikirja kavandi ühistöö komitee juhatusel. See kavand saadeti ühinguisse otsustamiseks ja vastuvõtmiseks peakoosolekul, kus valiti 2 esindajat asutamiskoosolekuks. Asutamiskoosolek tuli kokku Tallinnas 9.

novembril, kus võeti ette mõningad muudatused põhikirjas vastavalt meie seaduste nõudeile, mistõttu põhikirja kavand saadeti veel kord ühinguile vastuvõtmiseks lõplikul kujul. Kui liidu põhikiri registreeritakse 1931. aasta esimesel poolel, siis kutsutakse sügisel kokku esimene K. N. N. Ü. liidu peakoosolek-kongress.

Põhikiri töötati välja lähedases kontaktis ülemaailmse K. N. N. Ü. liiduga ülemaailmse ühingu sekretäride tegelikul osavõtul ja nõuandel. Seetõttu on meie liidul tulevikus parimaid väljavaateid vastuvõtuks ülemaailmsesse liitu, kui jõuame nii kaugele, et võime seda juba nõutada.

2. Töö laiendamine.

Möödunud aastal oli märgata huvi kasvamist ühingu töö vastu kogu maal ja tegevust algasid mitu uut rühma, esialgu mõne ühingu osakonnana. Kevadisel poolaastal pöördusid meie poole tegelased Kohilast, Narvast ja Valgast, suvel tekkis soov asutada ühingu rühm Koerus ja Mustvees, ja sügisel tuli järelepärimisi ühingu asutamise võimaluste kohta ja palveid saata materjali lähemalt tutvumiseks kaugemaist maakohist. Ühistöö komitee püüdis jõudu mööda tulla vastu kõigile, saates tööjõude koha peale kõnelema, varustades materjaliga ja informatsiooniga tegelasi ja andes neile võimalust võtta osa ühistöö korraldustest — kursustest ja konverentsidest.

1. Rakveres eelmisel aastal alustatud tööst kujunes välja „Koguduse noorte ühing“, väga elav ja ettevõtlik noorte sega-organisatsioon, mis kuulub noorsoo sekretariaadi alla. Ühingu juures töötab edukalt lasteaed, neis ruumes peavad oma koosolekuid kohalikud Girl Guide'ide rühmad, kuna nende rühmade liikmed kuuluvad ühingu juhtide kogusse.
2. Kohilast käisid kaks tegelast kevadisel juhtide kursusel. Sügisel sõitsid Kohilasse Tallinna ühingust prl. Kirschbaum ja Miss Mitchell. Korraldati koosolekuid noorile ja täiskasvanuile. Asutati I noorte klubi ja kohalik toimikond, kes kannab hoolt töö edendamise eest ja peab ühendust Tallinna ühinguga, kuna Kohila rühm tegutseb praegu ametlikult Tallinna ühingu osakonnana.
3. Narvas korraldati maikuus avalik koosolek, kus pärast pr. Sarali kõnet, kes õhutas kodukäsitöö levitamise ideed, prl. Ehkman Tallinnast tutvustas koosolijaid ühingu sihtidega ja põhimõtetega. Leidus üsna suur kogu naisi, kes oli huvitatud ühingu asutamisest. Võeti huviga osa suvikonverentsist ja suvikoolist, paluti linnavalitsuselt ruumid kohalike Girl Guide'ide ja uute ühingu rühmade kooskäimiseks ja

sügisel asutati ühing, mis tegutseb Tallinna ühingu osakonnana kuni iseseisvaks registreerimiseni. Rühmade asutamisel ja juhtide ettevalmistamisel olid abiks Miss Mitchell ja prl. Ehkman. Asutav toimikond korraldas peo, mille sissetulek kasutati ruumide sisseseadmiseks. Nüüd töötatakse põhikirja ja liikmeskonna ülesehitamise kallal, 6 Girl Reserve'ide ja 3 Guide'ide rühma moodustavad noorte osakonna, kuna täiskasvanuid on alanud tegevust 1 rühm. 2 asutava toimikonna liiget võtsid osa viimasest ühistöö komitee koosolekust.

4. Koerus asutati sügisel tütarlaste rühm, mis töötab edukalt kohaliku õpetaja ja naistoimkonna hoole all, kuna Tallinna ühing annab neile vajalist nõu ja näpunäiteid tööviisides ja kava läbiviimises.
5. Valgas ja Mustvees korraldati sügisel kohalike tegelaste soovil ja eestvõttel selgituskoosolekud ühingu põhimõtete tutvustamiseks. Mõlemas kohas moodustati asutavad toimikonnad, kes lähemas tulevikus kavatsesid asuda rühmade moodustamisele ja alustada tegelikku tööd.
6. Sellekohasele soovile saatis ühistöö komitee selgitusmaterjali ühingu kohta ja põhikirja tutvumiseks kohalikele tegelasile kaugemais maakohis: Vahastus (Paide maak.), Loksal, Vana-Roosal (Võru maak.). Kutse peale käis prl. Ehkman Vahastus selgitamas ühingu sihte ja tööd, kuid rühma asutamisel polnud tagajärgi, kuna puudus juht, kes oleks koha peal energiliselt tööd jatkanud.

3. Juhtide ettevalmistamine ja treening.

- a) Noorte juhtide kursus korraldati kevadpühade ajal Tallinnas ja kestis 4 päeva. Kavas olid kasvatusteaduslikud loengud pr. Mägilt, haridusministeriumi instruktorilt, teemile: „Uuemad pedagoogilised meetodid kristliku iseloomu kasvatamisel“, umbes samasisulised loengud hr. Preobraženski poolt vene rühmale, Miss Roe loengud teemile „Juht ja tema töö“, usulised ettekanded prl. S. Klaoselt teemile „Õnnistegija vaade aususele ja tõe“, ja piiblitöö prl. Klaose juhatusel teemile „Jeesus ja rõõm“. Rühma mängu oli 2 tundi prl. Topmani juhatusel; korraldati ka käsitöötund, kuid see ei õnnestunud täiesti. Kõik ettekanded olid väga head ja andsid osavõtjaile väga palju. Kursuse lõpul korraldati ühine armulaua-juumalateenistus Jaani kirikus, mis jättis väga hea mulje; avamisjumalateenistuse pidas ühingu piiskopp J. Kukk, vene rühmal oli palve kirikus. Kursusest osa-

võtjaid oli 42: 25 Tallinnast, 2 Kohilast, 2 Rakverest, 1 Valgast, 5 Tartust ja 7 Pärnust.

- b) Suvikool korraldati 26. juunist kuni 1. juulini suvikodus, Udrias. Osavõtjaid oli 30, juhte 5. Kavas oli: a) piiblitöö teemile „Usuline kasvatus“, juhid prof. H. Rahamägi, prof. Seesemann, preester Šumkin; b) loengud prof. Menschingilt, Riiast, teemile: „Usuline elamus, usuvastane tendents, praegusaja usulised voolud“; c) töö laiendamise probleemide arutlused teemile „Töö alustamine maal“. Materjali arutluse tarvis kogus Tallinna ühing, millisel otstarbel saadeti välja maakoguduste õpetajaile küsimuslehed. Vastused andsid palju kogemuste najal kogutud väärtuslikku ülevaatlikku materjali; d) arutlused uusile tege lasile ühingu organisatsiooni, klubitöö ja rahanduse probleemide üle, mida juhatasid ühingu vanemad te gelased. Hommikupalveid juhatas pr. H. Pilar.
- c) Ühistöö komitee andis aasta läbi toetust prl. Stella Borkmannile ülikooli lõpetamiseks, milline toetus kestab edasi veel kuni 1931. a. lõpuni. Samal ajal töötab prl. Borkmann Tartu ühingu osalise töötajana, mille kaudu ta igakülgsest valmistakse ette ühingu tööks. Treeningu omandamiseks võttis ta osa ka kõigist ühistöö komitee poolt korraldatud kursustest, konverentsidest ja suvikodust.
- d) Ühistöö komitee poolt saadeti suvel 3 isikut võtma osa ülemaailmse ühingu korraldustest Šveitsis:
- 1) 17.—24. juunini St. Cergue's peetavale ülemaailmse komitee koosolekule, kuhu Eesti ühinguil oli võimalus saata üks esindaja, saadeti ühistöö komitee juhataja prl. A. Herman.
  - 2) Sotsiaaltöö õppenädalast Genfis 9.—13. juunini võttis osa Tallinna ühingu klubitöö sekretär prl. E. Kirschbaum.
  - 3) ülemaailmsest K. N. N. Ü. sekretäride konverentsist St. Cergue's 13.—17. juunini võttis osa prl. G. Paulson, Pärnu K. N. N. Ü. üldsekretär, prl. E. Kirschbaum ja pr. E. Loosberg, Tallinnast.

4. Konverentsid.

- a) Girl Reserve'i konverents peeti ära K. N. N. Ü. suvikodus, Udrias, 15.—21. juunini ja kestis esimest korda 7 päeva, kuna ta seni oli olnud ikka 3-päevane. Konverentsi juhid kogunesid 1 päev varem kokku tarvilisiks eeltöiks. Konverentsi teemiks oli „Väärtusi, milleks elada“, Kaal. 5, 22—23. Teemi käsitati 1 sissejuhatavas ja 1 lõppkõnes, 4 diskussioonis ja 6 piiblitunnis. Peale selle tuli konverentsil veel aru-

tusele kaks küsimust: 1) ühingu rahandus ja 2) Girl Reserve ja tema juht. Õhtuseid koosviibimisi oli 6, mille hulgas oli G. R. laulude võistlus ja vabaõhu-näidend. Konverentsist võttis osa esimest korda laulujuht ja arst. Mõlemad osutusid hädavajaliseks ja aitasid palju kaasa konverentsi heaks kordaminekuks. Konverentsist võttis osa 83 noort ja 17 juhti.

- b) Täiskasvanute konverents oli ühine läti ühinguga ja korraldati eesti ühingu suvikodus Udrias 2.—9. juulini. Konverentsi juhtmõte oli „Sinu riik tulgu“, Matt. 6, 10. Peateem: „Kristlikkus isiku, perekonna ja rahva elus“. Pr. E. Lüttemann, Rootsist, kõneles teemile „Kristlikku isiku ja perekonna elus“, ja kadunud prof P. Põld teemile „Kristlikkus rahva elus“. Loenguile järgnesid diskussioonid kolmes keelte järgi jaotatud rühmas. Piiblitundide juhid olid prl. M. Põld, õp. Öbius Audrust, õp. R. Valter ja preester G. Anderson.

Ühingu-tehniliste diskussioonide aineks olid:

1. Kristliku vaimu edendamine ühingu tegevuses.
2. Kuidas võib üksik naine leida „elutäiust“?
3. Mis viime kaasa konverentsilt?
4. Noorte liikumine.

Õhtustel koosviibimistel andis prof. Seesemann ülevaate neljast evangeeliumist, pr. Lüttemann kõneles ristirüütlike liikumisest Rootsist, prl. Herman esines aruandega ülemaailmse komitee koosolekust Šveitsis, prl. Paulson andis ülevaate sekretäride konverentsist ja konverentsil viibivad külalised, prl. Lindquist ja prl. Viotti, jutustasid rootsi ühingu tööst.

Konverentsi ajal korraldati 2 jumalateenistust, üks Vaivara luteri usu kirikus, teine Meriküla vene õigeusu kirikus.

Konverentsist võttis osa 73 inimest: 54 saadikut, 17 juhti ja 2 külalist.

5. Suvikodu.

Suvikodu täiskasvanuile oli avatud 11. juulist kuni 16. augustini. Selle aja jooksul viibis suvikodus lühemat ja pikemat aega 39 inimest, neist oli 19 Tallinnast, 14 Tartust, 5 Rakverest ja 1 Narvast. Elu liikus suvikodus päevakorra järgi, millest ainult vähesed ei võtnud osa; valitses kooskõla kõigi vahel ja lahkuti sõpradena. Kuna päevamaksu kõrguse kohta — Kr. 1,75 päevas — ei olnud kuulda kaebust, siis võiks seletada vähest osavõttu raudtee sõiduhinna kõrgusega, kuna suvikodu asukoht oli liiga kaugel Tallinnast ja Tartust. Ühistöö komitee on juba astunud samme uue suvila leidmiseks

Tallinna läheduses, mida võiks kasutada suvikoduks, konverentside korraldamiseks ja nädalalõpu väljasõitudeks.

6. Kirjastus.

Möödunud aasta jooksul kirjastas ühistöö komitee kõigile ühinguile vajalisi raamatuid ja materjale:

1. „Tervismääruste“ kaart eesti ja vene keeles.
2. Lisad „Konverentsi lauluraamatule“.
3. „Laule noorte konverentsiks“, milles leidub 56 võimalikku, ilmlikku, kodumaa jne. laulu eesti, saksa ja vene keeles.
4. „Käsiraamat noorte juhtidele“, juhtnöore rühmatöö juhtimiseks, tegevuskava väljatöötamiseks ja edukaks elluviimiseks.

Juhtide raamatukogu, milles leidub 80 eksemplari, täiendati aasta jooksul mõne väärtusliku raamatuga.

Ühistöö komitee toetas 150 krooniga Tallinna ühingus naiskongressi päevil korraldatud ühingu töö näitust, mil puhul valmistati kogu ülevaatlikke tabeleid ühistöö komitee tööst ja organisatsioonist.

Noorte Meeste Kristliku Ühinguga ühiselt väljaantav ajakiri „Kolmnurk“ ilmus aasta läbi iga kuu, välja arvatud suvisel vaheajal, tuues usulise ja vaimse sisuga kirjutisi, ülevaateid ühingute tööst ja kasulikke näpunäiteid juhtidele.

Ameerika kristlike ühingute poolt 1929. aastal alustatud meie ühingute uurimuskomisjon lõpetas oma tegevuse möödunud aastal, saates kogutud ülevaatliku materjali Ameerikasse. Uurimuskomisjonis töötasid kaasa ka ühistöö komitee esindajad. Ameerika ühingute poolt väljasaadetud uurimustööd juhtiva ametniku arvamist ja otsust meie töö kohta ei ole meie veel kuulda saanud, kuid tänu tema poolt algatatud tööle oli meie ühinguil hea juhus peatuda ja vaadelda oma tööd, kas ta vastab oma kõrgeile sihtidele, edeneb õiges suunas ja annab soovitud tagajärgi.

Ühistöö komitee esindaja võttis osa kirikute noorsoo sekretariaadi koosolekuist kontakti alalhoidmiseks samalaadilise organisatsiooniga ja koostöö võimaluste ja probleemide arutamiseks.

Kohalikud ühingud, Tallinn, Tartu, Pärnu, toetasid ühistöö komitee tööd 1930. aastal 1.026 krooniga, kuna Ameerika toetuse kogusumma oli 2.479 krooni.

Tallinna läheduses, mida võib kasutada suvikoduks, konverentside korraldamiseks ja sõdalalõpp väljasõitudeks.

6. Kirjastus.

Möödunud aasta jooksul kirjastas ühistöö komitee kõigile ühingute vajalike raamatuid ja materjale:

1. „Tervismääruste“ kaart eesti ja vene keeles.
2. Lisad „Konverentsi lauluraamatule“.
3. „Laula noorte konverentsiks“, milles leidub 56 võimalikku, õnalikku kodumaa jne. laulu eesti, saksa ja vene keeles.
4. „Käsiraamat noorte juhtidele“, juhtnoore rühmatöö juhtimiseks, tegevuskava väljatöötamiseks ja edukaks elluviimiseks.

Juhtide raamatukogu, milles leidub 80 eksemplari, täiendati aasta jooksul mõne väärtusliku raamatuga.

Ühistöö komitee toetas 150 krooniga Tallinna ühingus naiskongressi päevil korraldatud ühingu töö näitust, mil puhul valmistati kogu ülevaatlikke tabeleid ühistöö komitee tööst ja organisatsioonist.

Noorte Meeste Kristlike Ühingu ühiselt väljaantav ajakiri „Kolm Tall. Eesti Kirj.-Üh. trükikoda, Pikk t. 2. 1931“ arvatud suvisel vaheajal, tõi meelise ja vaimse sisuga kirjutisi, ülevaateid ühingute tööst ja kasulikke näpunäiteid juhtidele.

Ameerika kristlike ühingute poolt 1929. aastal alustatud meie ühingute uurimuskomisjon lõpetas oma tegevuse möödunud aastal, saates kogutud ülevaatliku materjali Ameerikasse. Uurimuskomisjonis töötasid kaasa ka ühistöö komitee esindajad. Ameerika ühingute poolt väljasaadetud uurimustööd juhtisid ameeriklasi arvamusel ja otsust meie töö kohta ei ole meie veel kuulda saanud, kuid tänu tema poolt algatatud tööle oli meie ühingul hea juhus peatuda ja vaadelda oma tööd, kas ta vastab oma kõrgele sihtidele, edeneb õiges suunas ja annab soovitud tagajärgi.

Ühistöö komitee esindaja võttis osa kirikute noorsoo sekretariaadi koosolekuist kontakti alahoidmiseks samalaadilise organisatsiooniga ja koostöö võimaluste ja probleemide arutamiseks.

Kohalikud ühingud, Tallinn, Tartu, Pärnu, toetasid ühistöö komitee tööd 1930. aastal 1,026 krooniga, kuna Ameerika teotuse kogusumma oli 2.479 krooni.

AT

TÜ Raamatukogu

430-35